

لا إله إلا الله

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته: مطالعات زنان گرایش: حقوق زن در اسلام

عنوان پایان نامه:

چالش‌های فقهی - حقوقی و پزشکی تلقیح مصنوعی و بررسی اثرات این چالش‌ها بر تصمیم‌گیری

زوج نابارور

نگارنده :

مریم احمدی

استاد راهنما (اصلی) :

دکتر عزت السادات میرخانی

استاد راهنما (دوم) :

دکتر منصوره موحدین

آبان ۱۳۹۰

باسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان خانم / آقای سرم احمدی تحت عنوان: پایان نامه محققانه حقوقی در بررسی
تفحص منوعی در شرکات برتعمیرگری زوجین نابارور
را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تأیید می کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما (اصلی)	غزت امداد مرغانی	استاد	
۲- استاد راهنما (دوم)	محمدرضا میرزا	استاد	
۳- استاد ناظر (داخلی)	طوبیبت کریمه کجانی	استادیار	
۴- استاد ناظر (خارجی)	سید سید احمدی	استادیار	
۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	ملوئی کریم کجانی	استادیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب **مریم احمدی** دانشجوی رشته **طراحی زیارت** ورودی سال تحصیلی **۸۷** مقطع **کارشناسی ارشد** دانشکده **علوم انسانی** متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۲/۰۸

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته

است که در سال

در دانشکده

دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر

، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب **مریم احمدی** دانشجوی رشته **مطالعات زنان** مقطع

کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: مریم احمدی

تاریخ و امضا:

تقدیر و تشکر

سپاس بیکران پروردگار یکتا را که هستی‌مان بخشید و به طریق علم و دانش رهنمونمان شد و به هم‌نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت.

برخود لازم می‌دانم از اساتید بزرگوار راهنما سرکار خانم دکتر عزت السادات میرخانی و دکتر منصوره موحدین که همواره از راهنمایی‌های بی‌دریغ آنان بهره‌مند بودم تشکر و قدردانی نمایم.

از اساتید محترم؛ سرکار خانم دکتر طوبی شاکری و دکتر لیلا سادات اسدی که زحمت داوری پایان نامه بنده را بر عهده گرفتند کمال تشکر را دارم.

در آخر سپاس بی‌دریغ خود را نثار خانواده عزیزم می‌کنم که با همدلی و مساعدت خود در طول اجرای پژوهش همواره تکیه‌گاهی مطمئن برای من بودند...

تقدیم

تقدیم به آنان که گفتند "ربنا الله ثم استقاموا" ونیز روح بلند شهید هادی شفیعی

چکیده

توسعه نفوس انسانی در صدر غایبات زندگی است و در تمامی جوامع جایگاهی رفیع را به خود اختصاص داده است. بنابراین ناباروری مسئله ایست که پیوسته جوامع بشری را به خود مشغول داشته است و در تمامی ادیان و حتی در تاریخ انبیا به این مسئله به عنوان بحران و مشکل نگریسته شده است. در قران نیز آیات چندی در ارتباط با ناباروری همسر حضرت زکریا بیان شده است.

امروزه با توسعه علم پزشکی و استفاده از روش‌های گوناگون تلقیح مصنوعی، این مشکلات تا حدودی برطرف شده است، اما هر پیشرفتی در عرصه تکنولوژی و پزشکی چالش‌هایی را نیز در کنار خود دارد و گاهی این چالش‌ها آنقدر مساله ساز است که بر اصل مساله تقدم پیدا می کند. تلقیح مصنوعی با وجود نو پا بودن خود و با توجه به افزایش ناباروری در کشور، که در حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد زوجین به آن مبتلا هستند، به سرعت در ایران گسترش پیدا کرده و تحقیقات حقوق دانان، فقیهان و روانشناسان و جامعه شناسان پیوسته در صدد تسهیل این امر بوده است. اما استفاده از این روش چالش‌های فقهی-حقوقی، پزشکی و تا اندازه‌ای روانی و اجتماعی را نیز با خود به همراه داشته است که بازتاب‌های بسیاری در جامعه دارد و باید تدابیر حکیمانه‌ای اندیشید.

در این تحقیق پس از طرح اصول کلی تحقیق و بیان مسئله در فصل اول و پس از بیان مبانی و مبادی بحث و اهمیت سلامت نسل و مشروعیت نطفه و بررسی احکام تکلیفی و وضعی تلقیح مصنوعی در فصل دوم و سوم به بحث در رابطه با چالش‌ها و مشکلاتی که پس از استفاده از این روش خانواده‌ها و کودکان را تهدید می‌کند، پرداخته شد. آنچه بیش از هر چیز اهمیت داشت سلامت نطفه و سلامت نسل و مسائل مذهبی پیرامون اهدا کنندگان و گیرندگان اسپرم و تخمک و جنین اهدایی بود، همچنین مسائل حقوقی پیرامون ارث و نفقه و حضانت و ولایت کودکان حاصل از این روش‌ها و عوارض پزشکی که می‌تواند برای کودکان و زنان استفاده کننده خطر ساز باشد.

پس از بیان این چالش‌ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته اطلاعات لازم به زوجین نابارور مراجعه کننده به مراکز داده شد و سپس با استفاده از آزمون آماری χ^2 پاسخ‌ها تحلیل شد. نتایج حاکی از این امر بود که بیش از نیمی از پاسخگویان پس از کسب اطلاعات لازم پیرامون این چالش‌ها یا اقدام به این کار نخواهند کرد و یا پس از کسب آگاهی و اطلاعات بیشتر به این کار اقدام خواهند نمود. همچنین مردان بیش از زنان از انجام تلقیح مصنوعی صرف نظر نموده و افراد با تحصیلات لیسانس و بالاتر پیش از سایر افراد در مورد اقدام به این کار تامل می کنند. با توجه با این نتایج لزوم اطلاع رسانی به زوجین نابارور و انجام مشاوره قبل از اقدام به تلقیح مصنوعی ضروری به نظر می‌رسد و پیشنهاد اصلی این پژوهش حمایت از کودکان بی‌سرپرست و پذیرفتن این کودکان به عنوان فرزندخوانده به جای استفاده از این روش‌ها و عواقب ناشی از آن می باشد.

کلید واژه‌ها: اسلام، سلامت نسل، تلقیح مصنوعی، رحم جایگزین، چالش فقهی، چالش حقوقی، چالش پزشکی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	۱-۱- مقدمه.....
۴	۲-۱- بیان مسئله.....
۹	۳-۱- ضرورت انجام پژوهش.....
۱۰	۴-۱- اهداف پژوهش.....
۱۰	۵-۱- سوال های پژوهش.....
۱۱	۶-۱- فرضیه پژوهش.....
۱۱	۷-۱- روش و نوع تحقیق.....
۱۱	۸-۱- جامعه آماری، گروه نمونه و شیوه نمونه گیری.....
۱۲	۹-۱- ابزار گردآوری اطلاعات.....
۱۲	۱۰-۱- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....

فصل دوم: مبادی تحقیق

۱۴	۲-۱- بخش اول: واژه شناسی.....
۱۴	۲-۱-۱- گفتار نخست: تعریف لغوی و اصطلاحی تلقیح مصنوعی.....
۱۴	۲-۱-۱-۱- تعریف تلقیح مصنوعی در لغت.....
۱۵	۲-۱-۱-۲- تعریف تلقیح مصنوعی در اصطلاح حقوقی.....
۱۶	۲-۱-۱-۳- تعریف تلقیح مصنوعی در اصطلاح پزشکی.....
۱۷	۲-۱-۲- گفتار دوم: رحم جایگزین.....
۱۸	۲-۱-۲-۱- تعریف لغوی و اصطلاحی رحم جایگزین.....
۱۹	۲-۱-۳- گفتار سوم: واژگان حقوقی.....
۱۹	۲-۱-۳-۱- نسب.....
۱۹	۲-۱-۳-۱-۱- نسب در لغت و اصطلاح حقوقی.....
۲۱	۲-۱-۳-۲- حضانت.....
۲۱	۲-۱-۳-۲-۱- حضانت در لغت و اصطلاح حقوقی.....
۲۳	۲-۱-۳-۳- ولایت.....
۲۳	۲-۱-۳-۳-۱- ولایت در لغت و اصطلاح حقوقی.....
۲۴	۲-۱-۳-۴- ارث.....

۲۴ ۱-۳-۴-۱-ارث در لغت و اصطلاح حقوقی
۲۵ ۱-۳-۴-۲-ارث در اصطلاح فقهی
۲۶ ۱-۳-۵-نفقه
۲۶ ۱-۳-۵-۱-نفقه در لغت و اصطلاح حقوقی
۲۷ ۱-۴-۱-۲-گفتار چهارم: تعریف واژگان پزشکی
۳۰ ۲-۲-بخش دوم: پیشینه تاریخی
۳۰ ۱-۲-۲-تاریخچه اسلامی
۳۳ ۱-۲-۱-۱-مساله تلقیح و رحم جایگزین در تاریخ انبیاء
۳۴ ۲-۲-۲-تاریخچه قانونی
۴۰ ۲-۲-۳-تاریخچه پزشکی
۴۴ ۲-۳-بخش سوم: زوجیت و اهمیت فرزند آوری در زندگی بشر
۴۴ ۱-۳-۱-گفتار اول: زوجیت
۴۵ ۱-۳-۱-۱-اصل زوجیت
۵۰ ۱-۳-۲-۱-اهمیت نکاح از نظر اسلام
۵۱ ۲-۳-۲-گفتار دوم: مساله فرزند خواهی در خانواده
۵۳ ۱-۳-۲-۱-نقش فرزند در تحکیم و سلامت خانواده
۵۹ ۲-۳-۳-گفتار سوم: ناباروری
۵۹ ۱-۳-۳-۱-تعریف ناباروری
۶۰ ۱-۳-۳-۲-استفاده از روشهای کمک باروری
۶۲ ۱-۳-۳-۳-روش های مورد استفاده در درمان ناباروری
۶۳ ۱-۳-۳-۳-۱-استفاده از روش IUI
۶۶ ۱-۳-۳-۳-۲-استفاده از روش IVF
۶۹ ۱-۳-۳-۳-۳-انتقال گامتها به داخل لوله فالوپ (GIFT)
۷۱ ۱-۳-۳-۳-۴-انتقال تخمک
۷۳ ۱-۳-۳-۳-۵-انتقال زیگوت به داخل لوله فالوپ (ZIFT) و انتقال جنین به داخل لوله (TET)
۷۵ ۱-۳-۳-۳-۶-اهدای جنین
۷۶ ۱-۳-۳-۳-۷-رحم اجاره ای

فصل سوم

ملاکات قانونگذاری اسلامی در تولید نسل و فرزند آوری

۳-۱- بخش اول: حمایت قانونگذار در حفاظت از نسل در امر فرزندآوری..... ۸۰

۳-۱-۱- گفتار اول: قرآن و خلقت انسان..... ۸۰

۳-۱-۲- گفتار دوم: حقوق کودک در تفکر اسلامی..... ۸۳

۳-۱-۲-۱- حمایت‌های قانونگذار از کودک در تقسیم وظایف والدین..... ۸۴

۳-۱-۲-۱-۱- کفویت والدین..... ۸۴

۳-۱-۲-۱-۲- تغذیه حلال والدین و پاک بودن نطفه فراهم آمده از اغذیه..... ۸۷

۳-۱-۲-۱-۳- تغذیه کافی و مناسب مادر در ایام بارداری..... ۹۰

۳-۱-۲-۱-۳-۱- توصیه های غذایی از جانب پیشوایان دین..... ۹۳

۳-۱-۲-۱-۴- حق بهره مندی از سلامت جسمی و روانی مادر..... ۹۴

۳-۱-۲-۲- دفاع از حقوق جنین در تفکر اسلامی..... ۹۵

۳-۱-۲-۲-۱- حق حفظ جنین از سقط شدن..... ۹۶

۳-۱-۲-۲-۲- حق ارث برای جنین..... ۱۰۰

۳-۱-۲-۲-۳- حق نفقه برای جنین..... ۱۰۱

۳-۱-۲-۲-۴- حق بهره مندی از حقوق مدنی..... ۱۰۲

۳-۲- بخش دوم: جایگاه سلامت نسل در مقاصد شرعی..... ۱۰۴

۳-۲-۱- گفتار اول: مقاصد شرعی..... ۱۰۴

۳-۲-۱-۱- تعریف و تاریخچه مقاصد..... ۱۰۴

۳-۲-۱-۲- حفظ نسل..... ۱۰۷

۳-۲-۱-۳- آیات دلالت کننده بر حفاظت از نسل..... ۱۰۸

۳-۲-۲- گفتار دوم: جایگاه دخالت در سیستم خلقت از منظر قواعد شرعی..... ۱۱۱

۳-۳- بخش سوم: آثار مقاصد و اصول شرعی در احکام فرعی فرزند آوری..... ۱۱۵

۳-۳-۱- گفتار اول: مشروعیت کودک ناشی از تلقیح در سیستم قانونگذاری..... ۱۱۵

۳-۳-۱-۱- مشروعیت تلقیح در ادیان و مذاهب..... ۱۱۵

۳-۳-۱-۱-۱- مبانی و دیدگاه تفکر یهود در مساله تلقیح مصنوعی..... ۱۱۶

۳-۳-۱-۱-۲- مبانی تفکر و دیدگاه مسیحیت در مساله تلقیح مصنوعی..... ۱۱۸

۳-۳-۱-۱-۳- دیدگاه کلیسای ارتودکس در جواز و عدم جواز تلقیح مصنوعی..... ۱۲۱

۳-۳-۱-۱-۴- دیدگاه پروتستان در جواز و عدم جواز تلقیح مصنوعی..... ۱۲۲

۳-۳-۱-۱-۵- دیدگاه علمای مذاهب اهل تسنن در جواز و عدم جواز تلقیح مصنوعی..... ۱۲۳

۳-۳-۱-۲- مشروعیت تلقیح مصنوعی از دیدگاه فقهای شیعه..... ۱۲۸

۳-۳-۱-۳- اصول عملیه..... ۱۲۹

۳-۳-۱-۳-۱- اصل برائت..... ۱۳۳

۳-۳-۱-۳-۲- اصل احتیاط..... ۱۳۳

۲۰۴.....	۳-۳-۲-۳-۴-۳-ولایت کودک ناشی از رحم اجاره ای
۲۰۵.....	۳-۳-۲-۴-ارث
۲۰۵.....	۳-۳-۲-۴-۱-ارث طفل حاصل از تلقیح بین زوجین
۲۰۶.....	۳-۳-۲-۴-۲-ارث طفل حاصل از تلقیح با اسپرم بیگانه
۲۰۷.....	۳-۳-۲-۴-۳-ارث طفل حاصل از تلقیح بین دو بیگانه
۲۰۸.....	۳-۳-۲-۴-۴-وضعیت توارث در حالت اهدای جنین
۲۰۹.....	۳-۳-۲-۴-۵-ارث طفل حاصل از رحم اجاره ای
۲۱۱.....	۳-۳-۲-۵-نفقة
۲۱۱.....	۳-۳-۲-۵-۱-نفقة در آیات و روایات
۲۱۳.....	۳-۳-۲-۵-۲-نفقة کودک حاصل از تلقیح مصنوعی با اسپرم شوهر
۲۱۳.....	۳-۳-۲-۵-۳-نفقة کودک ناشی از تلقیح مصنوعی با اسپرم بیگانه
۲۱۵.....	۳-۳-۲-۵-۴-نفقة ابویین کودک ناشی از تلقیح با اسپرم بیگانه
۲۱۵.....	۳-۳-۲-۵-۵-نفقة طفل حاصل از تلقیح بین دو بیگانه
۲۱۵.....	۳-۳-۲-۵-۶-نفقة طفل حاصل از رحم استیجاری

فصل چهارم

چالشهای پیش روی زوجین نابارور در انطباق با ملاکهای فقهی - حقوقی و پزشکی

۲۲۱.....	۴-۱ - چالشهای استفاده از اسپرم همسر در تلقیح مصنوعی
۲۲۳.....	۴-۲ - چالشهای استفاده از اسپرم بیگانه در تلقیح مصنوعی
۲۲۳.....	۴-۲-۱ - عدم کسب دیدگاه مرجع تقلید در رابطه با مشروعیت و یا عدم مشروعیت استفاده از اسپرم بیگانه
۲۲۶.....	۴-۲-۲ - چالش امکان استفاده از نطفه کافر در تلقیح مصنوعی
۲۲۹.....	۴-۲-۳ - مداهنه نسبت به اصول ارزشی حاکم بر خانواده
۲۳۰.....	۴-۲-۴ - اختلال در انساب و عدم توجه به فرزند خوانده و فرزند نسبی
۲۳۱.....	۴-۲-۵ - اختلال در هویت معنوی و انتقال مختصات شخصیتی
۲۳۲.....	۴-۲-۶ - اختلال در فرمولهای نظاممند حیات طیبه (حفظ نسل و نفس)
۲۳۵.....	۴-۲-۷ - اختلال در هویت ولایی و حضانت کودک در خانواده
۲۳۷.....	۴-۲-۸ - اختلال در انتقال اصول ژنتیک (باطنی و ظاهری)
۲۳۸.....	۴-۲-۹ - چالش در روابط عاطفی و روانی زوجین
۲۳۹.....	۴-۲-۱۰ - چالش احساس حقارت ناشی از عدم اصالت هستی آدمی در مجرای جهان خلقت
۲۴۰.....	۴-۲-۱۱ - چالش ایجاد تزلزل در بنیان خانواده
۲۴۰.....	۴-۲-۱۲ - ایجاد بحرانهایی روانی شدید برای کودک در صورت نفی نسب توسط پدر حکمی
۲۴۱.....	۴-۲-۱۳ - چالش توسعه اباحیگری به جای فرهنگ عفاف
۲۴۲.....	۴-۲-۱۴ - چالش در تداوم ذریه طیبه

- ۲۴۴..... ۴ - ۲ - ۱۵ - ترویج قالبهای رسوم جاهلیت
- ۲۴۴..... ۴ - ۲ - ۱۶ - چالش تباهی حقوق کودک در عدم شناخت پدر بیولوژیک
- ۲۴۵..... ۴ - ۲ - ۱۷ - روش مغایرت با کرامت و عزت انسانها.....
- ۲۴۶..... ۴ - ۲ - ۱۸ - ایجاد نقیصه در پشتوانهها و حکمتهای دین
- ۲۴۷..... ۴ - ۲ - ۱۹ - مغایرت با اصول اخلاقی بر مبنای تفکر دینی
- ۲۴۸..... ۴ - ۳ - چالشهای استفاده از رحم جایگزین در درمان ناباروری.....
- ۲۴۸..... ۴ - ۳ - ۱ - اجماع در مخالفت ادیان الهی در رابطه با استفاده از این روش
- ۲۴۹..... ۴ - ۳ - ۲ - محرومیت جنین از عواطف و محبت مادری.....
- ۲۵۰..... ۴ - ۳ - ۳ - جایگزینی نیاز مالی در برابر توالد همراه با عشق
- ۲۵۱..... ۴ - ۳ - ۴ - چالش عدم تامین نیازهای تغذیه ای کودک به دلیل نیاز مالی زن میزبان.....
- ۲۵۳..... ۴ - ۳ - ۵ - مخالفت با حقوق زنان و کرامت انسان و شرافت بشری
- ۲۵۴..... ۴ - ۳ - ۶ - چالش از بین رفتن وظیفه مادری.....
- ۲۵۵..... ۴ - ۳ - ۷ - چالش اختلاط و فساد انساب
- ۲۵۵..... ۴ - ۳ - ۸ - مخالفت با شرافت و حقوق کودک متولد شده از این روش
- ۲۵۶..... ۴ - ۳ - ۹ - ایجاد مشکلات اخلاقی و فرهنگی
- ۲۵۷..... ۴ - ۳ - ۱۰ - وابستگی به جنین توسط مادر میزبان و مشکلات پس از زایمان.....
- ۲۵۸..... ۴ - ۳ - ۱۱ - ایجاد چالشهای اجتماعی در پی استفاده از این روش
- ۲۵۹..... ۴ - ۳ - ۱۱ - ۱ - بررسی مفهوم رقابت.....
- ۲۶۰..... ۴ - ۳ - ۱۱ - ۲ - کارکردهای آشکار و پنهان در جامعه
- ۲۶۱..... ۴ - ۳ - ۱۱ - ۳ - رحم اجاره ای و چالش اجتماعی
- ۲۶۳..... ۴ - ۴ - چالشهای استفاده از اهدای گامت و جنین در درمان ناباروری.....
- ۲۶۵..... ۴ - ۴ - ۱ - حرام بودن بیع گامت
- ۲۶۵..... ۴ - ۴ - ۲ - چالش استفاده از گامت اهدایی توسط زوجین بارور
- ۲۶۶..... ۴ - ۴ - ۳ - ایجاد چالشهای روانی و فرهنگی در صورت عدم اطلاع رسانی کافی.....
- ۲۶۷..... ۴ - ۴ - ۴ - عدم وجود قوانین لازم در ارتباط با رضایت آگاهانه
- ۲۶۸..... ۴ - ۴ - ۵ - چالش استفاده زنان یائسه در دریافت جنین
- ۲۶۹..... ۴ - ۴ - ۶ - دور ماندن از عواطف مادری در زمان تشکیل نطفه.....
- ۲۶۹..... ۴ - ۴ - ۷ - تضاد با شان انسانی گامت و جنین
- ۲۷۰..... ۴ - ۵ - ۵ - بررسی معایب و مزایای مربوط به شناسایی و یا عدم شناسایی اهدا کنندگان گامت و جنین
- ۲۷۰..... ۴ - ۵ - ۱ - نظرات طرفداران عدم شناسایی زوجین اهدا کننده
- ۲۷۰..... ۴ - ۵ - ۲ - نظرات طرفداران شناسایی زوجین اهداء کننده
- ۲۷۱..... ۴ - ۶ - چالشهای مربوط به انتخاب جنسیت کودک متولد شده
- ۲۷۳..... ۴ - ۷ - چالشهای مطرح شده توسط اندیشمندان غربی

۲۷۸	۸-۴ - چالشهای پزشکی
۲۷۸	۱-۸-۴ - تبعات استفاده از روشهای تلقیح مصنوعی بر روی زنان
۲۷۸	۱-۸-۴ - سندرم تحریک بیش از حد تخمدان
۲۷۹	۱-۸-۴ - کاهش لانه‌گزینی در انسان
۲۷۹	۱-۸-۴ - کاهش کیفیت تخمک
۲۸۰	۱-۸-۴ - حاملگی خارج رحمی
۲۸۰	۱-۸-۴ - از دست رفتن حاملگی
۲۸۱	۲-۸-۴ - عوارض ناشی از تلقیح مصنوعی بر روی کودکان متولد شده از این روش
۲۸۷	۹-۴ - یافته‌های تحقیق
۲۸۷	۱-۹-۴ - سیمای پاسخگویان
۲۸۷	۱-۹-۴ - جنسیت
۲۸۷	۱-۹-۴ - سن
۲۸۸	۱-۹-۴ - میزان تحصیلات
۲۸۸	۱-۹-۴ - شهر محل سکونت
۲۸۹	۱-۹-۴ - متوسط درآمد ماهیانه
۲۸۹	۱-۹-۴ - سن استفاده از روشهای تلقیح مصنوعی
۲۹۰	۱-۹-۴ - نوع روش مورد استفاده
۲۹۱	۲-۹-۴ - یافته‌های توصیفی
۲۹۱	۱-۲-۹-۴ - سوالات مربوط به چالش‌ها کلی
۳۰۲	۲-۲-۹-۴ - سوالات مربوط به اهدای جنین و اسپرم و تخمک بیگانه
۳۱۱	۳-۲-۹-۴ - سوالات مربوط به رحم جایگزین
۳۱۴	۴-۲-۹-۴ - سوالات مربوط به چالش‌های پزشکی
۳۱۹	۵-۲-۹-۴ - سوالات نظر سنجی

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۳۲۶	۱-۵ - تحلیل چالش‌ها فقهی
۳۲۷	۲-۵ - تحلیل چالش‌های حقوقی
۳۲۸	۳-۵ - تحلیل چالش‌های پزشکی
۳۲۸	۴-۵ - تحلیل چالش‌های روانی و اجتماعی
۳۲۹	۵-۵ - فرضیه و سوالات تحقیق
۳۳۱	۶-۵ - پیشنهادها
۳۳۱	۷-۵ - پیشنهادهای پژوهشی
۳۳۱	۸-۵ - پیشنهادهای کاربردی

منابع

- ۳۳۶..... منابع فارسی
- ۳۴۵..... منابع عربی
- ۳۴۷..... منابع لاتین
- ۳۴۹..... پیوست ها

فصل اول

کلیات تحقیق

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا" (سوره نساء، آیه ۱)

ای مردم از پروردگارتان که شما را از نفس واحدی آفرید و جفتش را [نیز] از او آفرید و از آن دو مردان و زنان بسیاری پراکنده کرد پروا دارید و از خدایی که به [نام] او از همدیگر درخواست می‌کنید پروا نمایید و زنهار از خویشاوندان مبرید که خدا همواره بر شما نگهبان است.

داستان آفرینش انسان بسیار پیچیده و پر رمز و راز است، خداوند خمیر مایه اصلی خلقت آدم ابوالبشر را از خاک می‌داند که به آن روح و حیات بخشیده است.

خلقت انسان بعد از آفرینش آدم و حوا از ترکیب دو سلول موجود در مرد و زن بوده است و با آفرینش این انسان‌ها تعلق و وابستگی بین او و دو منشاء پیدایشش ایجاد می‌گردد و مودت و صفا را برای آنها به ارمغان می‌آورد.

اما گاهی این زوجها از این نعمت‌ها برخوردار نیستند و نیز مشتاقند فرزند منتسب به خودشان داشته باشند. این مشکل از زمان‌های دور وجود داشته است، انسان‌ها برای رفع این مشکل به دعا و استفاده از وسائل و روش‌های گوناگون متوسل شده‌اند. ناباروری امری خلاف طبیعت حساب شده و انسانها پیوسته به دنبال راه چاره برای رهایی از این مشکلات بوده‌اند.

قران کریم نیز در آیاتی به ناباروری همسر برخی انبیاء نداشتن فرزند برای آنان اشاره کرده است. از جمله همسر زکریا و در مورد ابراهیم و همسرش.

دانش بشری هر چند وقت یکبار روزه‌هایی به سوی انسان‌های جستجوگر گشوده و آنان را به گشایش گره‌های کور امیدوار می‌سازد. پزشکی نوین در این زمینه از تکاپو و جستجوگری قابل تحسینی برخوردار است.

هم اکنون شاخه های مختلف پزشکی برخی امور ناممکن را ممکن ساخته است، از آن جمله داشتن فرزندی از آن خود زوج هایی که به صورت طبیعی نمی توانند فرزندی را به دنیا بیاورند.

تلقیح مصنوعی در ابتدا برای اصلاح نژاد یا تکثیر نسل حیوانات مورد استفاده قرار گرفت و اولین آزمایش را در این مورد روی ماهی ها انجام شد. با پیشرفت صنایع و فنون دامنه تلقیح مصنوعی به انسان نیز سرایت نمود و تکنیک های جدید تلقیح مصنوعی در امر توالد موجود انسانی به کار گرفته شد و دنباله آزمایش ها روی انسان انجام پذیرفت.

با گسترش این روش ها و آزمایشات بر روی انسان ها، بسیاری از افراد از این روش ها استقبال کرده و به آرزوی دیرین خود که داشتن فرزند بود جامه عمل پوشاندند. اما بکارگیری این روش های جدید پزشکی گرچه به لحاظ توسعه و تحول چشم گیر و خیره کننده است و بسیار مورد استقبال قرار گرفته است اما این روش در عرصه های مختلف اخلاق، فلسفه، باورهای دینی و اجتماعی و فقه و حقوق پرسشها و مشکلاتی را ایجاد کرده است که عدم توجه به آن می تواند سلامت و نسل بشر را در معرض خطر قرار دهد.

در زمینه فقهی از آنجایی که این امر از مسائل مستحدث می باشد و علاوه بر آن در برابر مسائل مطرح شده پاسخی فراتر از یک آری یا خیر دارد و نیاز به پاسخ گویی به صورت چندگانه و چند لایه دارد و پاسخگویی به یک مسئله موجب طرح سوالات دیگر شده و نیاز به بحث و جدیت بیشتری در رابطه با موضوع دارد. عدم توجه به این مسائل و چالش های فقهی به گونه ای است که می تواند هسته های خانوادگی و اجتماعی را به گونه ای دگرگون سازد که بشر را دچار وحشت و هراس از آینده نماید. در زمینه مسائل حقوقی نیز از آنجایی که این روش از مسائل جدیدی است که وارد عرصه حقوقی شده است لذا بین حقوقدانان و صاحب نظران اختلاف نظر وجود دارد. وجود روش های مختلف برای این مساله هر کدام منجر به پاسخ های متفاوتی از سوی این حقوقدانان شده است. در عرصه های اجتماعی و روانی نیز مشکلات بسیاری وجود دارد که اگر چاره ای شایسته برای رفع این موانع اندیشیده نشود نتایج مطلوبی از این پیشرفت ها حاصل نخواهد شد.

این پژوهش نخستین کاری است که به صورت جامع مشکلات فقهی - حقوقی و پزشکی و تا اندازه‌ای روانی و اجتماعی این روش‌ها را بررسی نموده و آشنایی زوجین نابارور از این چالش‌ها لزوم اطلاع رسانی به افراد متقاضی را از این روش‌ها به اثبات رسانده است.

۱- ۲ - بیان مساله

انسان در حالی قدم در هزاره سوم میلادی گذاشته است که ظهور تکنولوژی نوین و بکارگیری روش‌های علمی مدرن در بهره‌برداری از طبیعت بسیاری از مشکلات بشر را برطرف کرده است. اما از سوی دیگر راه حل‌های جدید خود منجر به بروز مسائل جدیدی شده است، این مسائل تنها در عرصه علوم و فن‌آوری‌ها منحصر نمانده بلکه در عرصه روابط فردی، اجتماعی و مباحث حقوقی نیز پرسش‌های زیادی را به وجود آورده است. یکی از عرصه‌های به کارگیری تکنولوژی جدید تولید مثل است.

علم پزشکی با بهره‌گیری از روش‌های کمکی تولید مثل، امر فرزنددار شدن را برای زوج‌های نابارور که در شرایط طبیعی قادر به فرزنددار شدن نیستند تا حدود زیادی فراهم کرده است. با توجه به میزان نازایی در دنیا که توسط سازمان بهداشت جهانی و آمار مرکز ناباروری حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد از ازدواج‌ها را شامل می‌شود طبیعی است که با ورود تلقیح مصنوعی درصد قابل توجهی از افرادی که دچار نازایی هستند به این روش روی می‌آورند، با توجه به اینکه ناباروری یکی از ۵ عامل طلاق را امروزه در کشور ما نشان می‌دهد (مرقاتی، ۱۳۸۶) لذا برای رهایی از این معضل امروزه روند توجه به این عمل بسیار قابل توجه است.

اگر چه موطن اصلی ظهور تکنیک‌های جدید در امر تولید مثل مغرب زمین بوده است اما نه آن تکنیک‌ها در آنجا محصور مانده و نه بیماران مایل به فرزنددار شدن منحصر در آنجا هستند. قافله دانش پزشکی چندی است که از مرزهای سرزمین ما عبور کرده و هم اکنون در نقاط مختلف کشور خیمه‌های خویش را برافراشته است. به موجب این روش تنها در کشور انگلستان در سال ۱۹۸۸ حدود ۹۵۶ کودک از طریق باروری خارج از